

4 Μαΐου 2020

Άγιος Ισαάκ ο Σύρος: Περί της βλάβης από τον ανόητο ζήλο

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Περί της βλάβης από τον ανόητο ζήλο, που νομίζεται ως θείος, και περί της βοήθειας που προέρχεται από την πραότητα και από άλλους τρόπους

(Από λεξικό) Ζήλος: Έντονη επιθυμία προς εκτέλεση έργου.

Ο ζηλωτής άνθρωπος δεν φτάνει ποτέ στην ειρήνη της διανοίας του· και όποιος είναι ξένος της ειρήνης, αυτός είναι ξένος και της χαράς· διότι εάν, όπως λένε, η ειρήνη είναι η τέλεια υγεία της διάνοιας, ο ζήλος τότε είναι ενάντιος της ειρήνης, συνεπάγεται λοιπόν, ότι όποιος έχει ανόητο ζήλο, αυτός ασθενεί μεγάλη ψυχική

ασθένεια.

Άνθρωπε, εσύ που νομίζεις, ότι με τον ζήλο σου θεραπεύεις τα ξένα σφάλματα, διώχνεις την υγεία από την ψυχή σου· αν αληθινά επιθυμείς να θεραπεύσεις τους ασθενείς στην ψυχή, γνώριζε καλά, ότι οι ασθενείς και οι άρρωστοι στην ψυχή χρειάζονται περισσότερο συμπάθεια παρά επίπληξη· και πάλι, όταν εσύ δεν έχεις συμπάθεια προς τους άλλους, προξενείς στον εαυτό σου μεγάλη ψυχική βλάβη.

Οι άνθρωποι δεν κρίνουν τον ζήλο από τα είδη της σοφίας, αλλά από τις αρρώστιες στην ψυχή, ο οποίος (ζήλος) είναι αποτελέσματα μικρής νοημοσύνης και πολλής ανοησίας. Η αρχή της σοφίας του Θεού είναι η επιείκεια και η πραότητα, η οποία (σοφία) υποφέρει τις ασθένειες των ανθρώπων, και αυτό είναι κατόρθωμα γενναίας και μεγάλης ψυχής· διότι λέει ο απόστολος Παύλος, εσείς οι δυνατοί να βαστάζετε τις ασθένειες των αδυνάτων, και να διορθώνετε τον φταίκτη με πνεύμα πραότητας· από τους καρπούς του πνεύματος λαμβάνει ο απόστολος την ειρήνη και την υπομονή.

Όταν η καρδιά λυπάται για τις ασθένειες και τις αδυναμίες του σώματός της, εξ' αιτίας των οποίων δεν μπορεί το σώμα να πράξει τα έργα της αρετής, αναπληρώνει με αυτή τη λύπη ο άνθρωπος, την αξία όλων των σωματικών έργων· οι σωματικές εργασίες χωρίς την λύπη της διανοίας είναι σαν ένα άψυχο σώμα. Όποιος έχει την καρδιά του περίλυπη, υπάρχει όμως ασθενής στις σωματικές αισθήσεις, μοιάζει με άρρωστο που παρακινούμενος από τον σωματικό πόνο, δέχεται στο στόμα του και τρώει κάθε βλαβερή τροφή. Όποιος έχει την καρδιά περίλυπη, υπάρχει όμως ασθενής στις σωματικές αισθήσεις μοιάζει με άνθρωπο που έχοντας ένα γιό, τον θυσιάζει λίγο λίγο με τα ίδια του τα χέρια. Η λύπη της καρδιάς είναι τίμια προσφορά στο Θεό, και όποιος την υποφέρει όπως πρέπει, μοιάζει με άνθρωπο, ο οποίος κουβαλάει την αγιότητα στο ίδιο του το σώμα· και όποιος πολυλογεί είτε για καλά πράγματα, είτε για κακά, είναι ανάξιος αυτής της χάρης και της αγιότητας. Η μετάνοια που γίνεται τυχαία, είναι συντριμμένο πιθάρι. Η φιλοτιμία μαζί με κατηγορία, είναι μαχαίρι βαμμένο στο μέλι.

Τα καλά έργα που γίνονται χωρίς ελεημοσύνη είναι μπροστά στο Θεό ως κάποιος άνθρωπος, ο οποίος θυσιάζει ξένο παιδί μπροστά στα μάτια του πατέρα του. Όποιος υπάρχει ασθενής στη ψυχή, και διορθώνει τους άλλους, μοιάζει με άνθρωπο τυφλό, ο οποίος δείχνει στους άλλους τον δρόμο.

Η ελεημοσύνη και η δικαιοκρισία όταν βρίσκονται μαζί στη μια και ίδια ψυχή, μοιάζουν σαν έναν άνθρωπο, ο οποίος προσκυνά τον Θεό και τα είδωλα στον ένα και ίδιο ναό. Η ελεημοσύνη είναι ενάντια στη δικαιοκρισία· η δικαιοκρισία είναι η ισότητα του μέτρου· διότι δίνει στον καθένα το δίκαιο, και δεν παρεκκλίνει στο ένα ή στο άλλο μέρος, ούτε προσωποληπτεί στην απόδοση της δικαιοσύνης· η ελεημοσύνη όμως υπάρχει ως κάποια λύπη της ψυχής, και κινούμενη από την θεία χάρη, παρεκκλίνει και χαρίζεται με συμπάθεια σε όλους, και αυτόν που είναι άξιος τιμωρίας δεν τον παιδεύει, τον άλλον που είναι άξιος επαίνου τον γεμίζει με κάθε αγαθό. Καθώς το ξηρό χορτάρι και η φωτιά δεν είναι δυνατό να βρεθούν στο ίδιο μέρος, έτσι και η ελεημοσύνη με την δικαιοκρισία να υπάρχουν στην μία και αυτή ψυχή· καθώς δεν ζυγίζεται ο κόκκος της άμμου προς το βάρος πολλού χρυσού, έτσι και η ανάγκη της δικαιοκρισίας του Θεού δεν ζυγίζεται προς την μεγάλη του ελεημοσύνη. Καθώς μια χούφτα άμμου πέφτοντας στην μεγάλη θάλασσα χάνεται, έτσι και τα πταίσματα κάθε ανθρώπου χάνονται μπροστά στην ελεημοσύνη του Θεού· και καθώς η ποσότητα μιας χούφτας άμμου δεν φράσσει μια πηγή, η οποία αναβρύζει πολύ νερό, έτσι και η ελεημοσύνη του Θεού δεν νικιέται από την κακία των ανθρώπων.

Όπως αυτός που σπέρνει στην θάλασσα περιμένει να θερίσει, έτσι περιμένει και αυτός που μνησικακεί και προσεύχεται· όπως δεν μπορεί κάποιος να εμποδίσει την φλόγα της φωτιάς από το να ανεβαίνει προς τα πάνω, έτσι και οι προσευχές των ελεήμονων ανθρώπων δεν εμποδίζονται από του να ανεβαίνουν προς τον ουρανό· όπως τρέχει το νερό στην κατηφόρα, έτσι τρέχει και ο θυμός στην διάνοια που είναι κυριευμένη από αυτόν (το θυμό). Όποιος απέκτησε στην καρδιά του την ταπείνωση, αυτός νεκρώθηκε για τον κόσμο, και όποιος νεκρώθηκε για τον κόσμο, νεκρώθηκε από τα σωματικά πάθη. Όποιος νέκρωσε την καρδιά του από τις υποθέσεις του, αυτός νέκρωσε τον διάβολο. Όποιος έχει φθόνο στην καρδιά, έχει μαζί του τον διάβολο.

Άλλη είναι η ταπείνωση που προέρχεται από τον φόβο του Θεού, και άλλη η ταπείνωση που προέρχεται από την αγάπη του Θεού. Άλλος ταπεινοφρονεί για τον φόβο του Θεού, και άλλος για την αγάπη του Θεού· και στον πρώτο που ταπεινώνεται για την φόβο του Θεού, ακολουθεί ειρήνη των μελών του σώματος, και καλή τάξη των αισθήσεων, και καρδιά συντριμμένη σε κάθε καιρό· στον δεύτερο που ταπεινώνεται για την αγάπη του Θεού ακολουθεί πολλή απλότητα και καρδιά και που αυξάνει και δεν περιορίζεται.

Η αγάπη δεν γνωρίζει ντροπή, γι' αυτό δεν ξέρει να τακτοποιεί τα μέλη του σώματος. Η αγάπη έχει φυσική ιδιότητα το να γνωρίζει το μέτρο της. Ω αγάπη! ευτυχισμένος, όποιος σε βρήκε λιμάνι κάθε χαράς. Έτσι αγαπά ο Θεός το σύνολο

των ταπεινών, όπως το σύνολο των Σεραφείμ. Από κάθε καθαρή θυσία υπάρχει τιμιότερο στο Θεό το σώμα του φρόνιμου ανθρώπου. Η ταπείνωση και η φρονιμάδα ετοιμάζουν στην ψυχή ενέχυρο από την αγία Τριάδα.

Να πηγαίνεις προς τους φίλους σου με ευλάβεια· κάνοντας το αυτό, και τον εαυτό σου και εκείνους θα ωφελήσεις· επειδή πολλές φορές η ψυχή με την πρόφαση της αγάπης αποβάλλει το χαλινάρι της προφύλαξης· να προφυλάγεις, όσο μπορείς, από τις συναναστροφές σου και τις συνομιλίες σου· επειδή σε κάθε περίπτωση δεν ωφελούν. Στις συναθροίσεις των πολλών ανθρώπων να προτιμάς την σιωπή· επειδή αυτή εμποδίζει πολλή ζημιά· να φυλάγεις την κοιλιά σου περισσότερο από την όραση των ματιών σου· διότι έτσι ο εσωτερικός πόλεμος γίνεται χωρίς δισταγμό ελαφρότερος του εξωτερικού. Να μη πιστεύσεις ποτέ, αδελφέ μου, ότι εμποδίζονται οι εσωτερικοί λογισμοί χωρίς την καλή τάξη στο σώμα σου. Να φοβάσαι τις κακές συναναστροφές περισσότερο από τους εχθρούς σου. Όποιος τρέφει κακή συνήθεια, είναι ως ένας άνθρωπος, ο οποίος τρέφει την φωτιά με εύφλεκτο υλικό· γιατί το μέτρο της δύναμης, της συνήθεια και της φωτιάς, αποτελείται από ύλη. Η συνήθεια αν ζητήσει κάτι μία φορά, και δεν εκπληρωθεί το αίτημα της, στη συνέχεια εξασθενεί· αν όμως κάνεις μια φορά το αίτημά της, μετά την βρίσκεις δυνατότερη εναντίον σου.

Σε κάθε περίπτωση να θυμάσαι, ότι καλύτερη είναι η βοήθεια που προέρχεται από την προφύλαξη, παρά από τα έργα. Μη γίνεσαι φίλος με εκείνον που αγαπά τα γέλια, ή αγαπά να κοροϊδεύει τους ανθρώπους· επειδή σε οδηγεί σε συνήθειες που έχουν νωθρότητα και αμέλεια. Μην δείχνεις ποτέ ευχάριστο πρόσωπο σε εκείνον, ο οποίος ζει ακόλαστη ζωή· αλλά να προσέχεις να μην τον μισήσεις· και αν θέλεις να σωθεί από την αμαρτία του, βοήθησε τον, και έως θανάτου να φροντίσεις να τον σώσεις· εάν όμως υπάρχεις και εσύ ακόμα ασθενής και γεμάτος πάθη, να αποστραφείς την γιατρεία του άλλου· διότι όπως λένουν οι πατέρες, δώσε του το άκρο της ράβδου σου, και τα άλλα παρόμοια.

Μπροστά στον υψηλόφρονα και φθονερό άνθρωπο να μιλάς με προφύλαξη· διότι ενώ εσύ ακόμη μιλάς, εκείνος εξηγεί τα λόγια σου όπως θέλει αυτός, και παίρνει αφορμή από αυτά, και κάνει στη συνέχεια και τους άλλους να παρερμηνεύουν τα λόγια σου· επειδή μεταβάλλει την έννοια των λόγων σου σύμφωνα με τα αίτια της αρρώστιας του. Σε εκείνον, ο οποίος έρχεται να κατηγορήσει τον αδερφό του μπροστά σου, δείξε πρόσωπο σκυθρωπό· και αν πράξεις έτσι, θα βρεις τον Θεό να σε προφυλάσσει και από αυτό το πάθος της κατηγορίας.

Εάν θέλεις να δώσεις κάτι σε αυτόν που έχει ανάγκη, δώσε το με όμορφο πρόσωπο, και με λόγια καλά να παρηγορείς την θλίψη του· και αν πράξεις έτσι, νικάει η ομορφιά του προσώπου σου, αυτό που δίνεις, στην καρδιά του, περισσότερο την

ανάγκη του σώματος του· την ημέρα που θα ανοίξεις το στόμα σου να κατηγορήσεις κάποιον, θεώρησε τον εαυτό σου νεκρό εκείνη την ημέρα, και όλα σου τα έργα μάταια, και αν ακόμη σου φαίνεται, ότι ειλικρινά και προς οικοδομή σε παρακίνησε ο λογισμός σου να μιλήσεις· γιατί ποια η ανάγκη να καταστρέψει κάποιος το σπίτι του, και να διορθώσει το σπίτι του φίλου του;

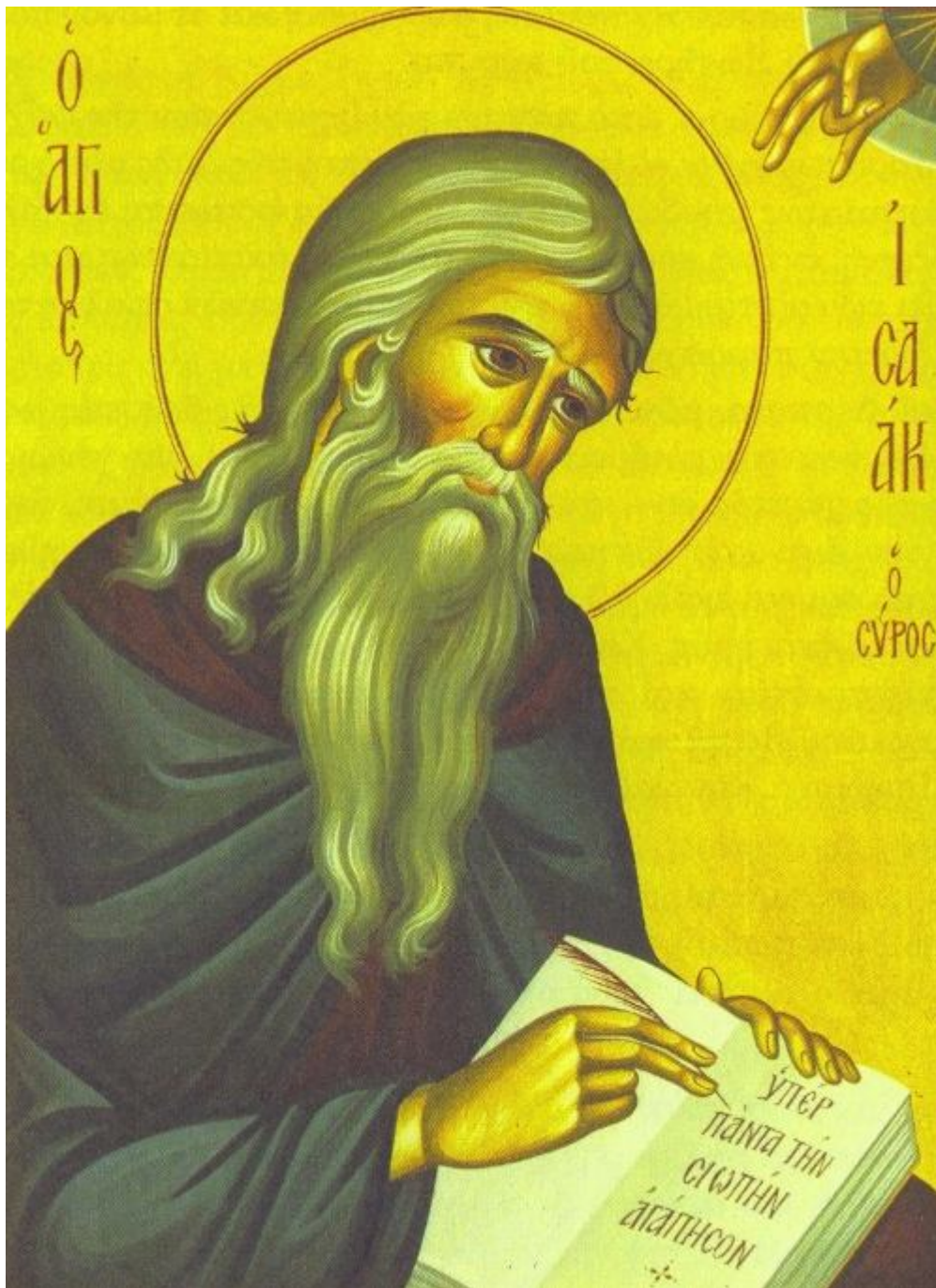
Την ημέρα που θα λυπηθείς για κάποιον άνθρωπο, ο οποίος ασθενεί ψυχικά ή σωματικά, εκείνη την ημέρα θεώρησε τον εαυτό σου μάρτυρα, και ότι έπαθες για τον Χριστό, και αξιώθηκες την ομολογία Του. Καθότι και ο Χριστός για τους αμαρτωλούς πέθανε και όχι για τους δίκαιους. Σκέψου πόσο μεγάλη είναι αυτή αρετή· στ' αλήθεια μεγάλη αρετή είναι να λυπάται κάποιος για τους κακούς, και να ευεργετεί τους αμαρτωλούς περισσότερο παρά τους δίκαιους· αυτό ο απόστολος Παύλος το αναφέρει ως άξιο θαυμασμού· εάν σε όλα σου τα έργα μπορέσεις να έχεις την συνείδησή σου καθαρή, μην φροντίσεις να εκτελέσεις άλλη αρετή. Σε όλα σου τα έργα ας προηγηθεί η σωφροσύνη του σώματος σου και η καθαρότητα της συνείδησής σου· διότι χωρίς αυτά τα δύο κάθε άλλη αρετή θεωρείται μάταια για τον Θεό. Να γνωρίζεις ότι κάθε έργο που κάνεις χωρίς σκέψη και εξέταση υπάρχει μάταιο· καθώς ο Θεός υπολογίζει την αρετή με την διάκριση και όχι με την αδιάκριτη ενέργεια.

Ο δίκαιος, που φέγγει μπροστά στον ήλιο σαν λυχνάρι, δεν είναι σοφός. Η προσευχή του ανθρώπου που θυμάται τις κακίες των άλλων είναι σαν σπόρος σπαρμένος πάνω στην πέτρα. Ο μοναχός που δεν ελεεί, είναι σαν άκαρπο δένδρο. Ο έλεγχος, που γίνεται από φθόνο, είναι σαν φαρμακερό βέλος. Ο έπαινος του πανούργου είναι κρυμμένη παγίδα. Ο κουτός και ανόητος σύμβουλος είναι τυφλός φύλακας. Η συναναστροφή με ανόητους είναι σχίσμο της καρδιάς. Η ομιλία του φρόνιμου είναι πηγή γλυκού νερού. Ο σοφός σύμβουλος είναι προστάτης της ελπίδας. Ο κουτός και ανόητος φίλος είναι συγκέντρωση ζημιάς. Καλύτερα είναι να βλέπει κανείς γυναίκες να πενθούν, παρά σοφό να ακολουθεί κουτό. Καλύτερα είναι να κατοικεί κάποιος με θηρία, παρά με αυτούς που κάνουν κακές συναναστροφές. Κάθισε με γύπες, και όχι με πλεονέκτη και αχόρταγο. Γίνε φίλος καλύτερα με τον φονιά, παρά με τον φιλόνικο. Καλύτερα να συνομιλείς με χοίρο παρά με τον γαστρίμαργο. Καλύτερη είναι η σκάφη του φαγητού των χοίρων, παρά το στόμα του πολύφαγου. Κάθισε καλύτερα με τους λεπρούς, παρά με τους υπερήφανους. Να καταδιωχθείς εσύ, και μη καταδιώξεις άλλους. Να συκοφαντηθείς εσύ, και μη συκοφαντήσεις άλλους. Γίνε συμπαθητικός και ήρεμος, και όχι ζηλωτής στο κακό.

Η δικαιολογία δεν είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα του τρόπου ζωής των Χριστιανών· επειδή δεν βρίσκεται σημειωμένη στην διδασκαλία του Χριστού. Να

χαίρεσαι με αυτούς που χαίρονται, και να κλαις με αυτούς που κλαίνε· διότι αυτό είναι σημάδι της καθαρότητας. Αρρώστησε με τους άρρωστους, και πένθησε με τους αμαρτωλούς, και να χαίρεσαι με αυτούς που μετανοούν. Γίνε φίλος με όλους τους ανθρώπους, αλλά κυρίως γίνε φίλος με την διάνοιά σου. Γίνε συμμετοχος στα παθήματα όλων των ανθρώπων, αλλά σωματικά απομακρύνσου από όλους. Μην ελέγχεις κανένα, ούτε να κατηγορήσεις κανένα, ούτε τους πολύ κακούς στον τρόπο ζωής τους. Άπλωσε την στοργή σου, και σκέπασε αυτόν που φταίει, και αν δεν μπορέσεις να δεχτείς εσύ τα φταιξίματα και την παιδεία και την ντροπή αντί γι' αυτόν, αν δεν μπορέσεις, τουλάχιστον να τον υπομένεις, και μη τον ντροπιάζεις.

Γνώριζε, αδελφέ μου ότι γι' αυτό πρέπει να καθόμαστε μέσα στο κελί μας, για να μη μαθαίνουμε τα κακά έργα των ανθρώπων, και τότε τους βλέπουμε όλους ως άγιους· αλλά αν ελέγχουμε, και παιδεύουμε και κρίνουμε και εξετάζουμε και αδικούμε και μεμψιμοιρούμε, τότε λοιπόν σε τι διαφέρει η ζωή στην ησυχία από τη ζωή στις πόλεις; Και τι άλλο υπάρχει χειρότερο από τη ζωή στην έρημο, αν δεν απαλλαγούμε από όλα αυτά; αν δεν ησυχάζεις στην καρδιά σου, ησύχασε τουλάχιστον με την γλώσσα σου· και αν δεν μπορέσεις να τακτοποιήσεις τους λογισμούς σου, τακτοποίησε τουλάχιστον τις σωματικές σου αισθήσεις· και αν δεν είσαι μόνος με τη διάνοια σου, μείνε τουλάχιστον μόνος με το σώμα σου· και αν δεν θέλεις να εργάζεσαι σωματικά, να λυπάσαι τουλάχιστον με τη διάνοια σου· και αν δεν μπορείς να αγρυπνάς όρθιος, αγρύπνησε καθιστός ή ξαπλωμένος στο κρεβάτι σου· και αν δεν μπορείς να νηστεύσεις δύο ημέρες, νήστευσε τουλάχιστον ως το απόγευμα· και αν δεν μπορείς πάλι ως το απόγευμα, μη χορταίνεις την κοιλιά σου· και αν δεν είσαι άγιος στην καρδιά, γίνε καθαρός στο σώμα σου· και αν δεν πενθεί η καρδιά σου, ας πενθεί το πρόσωπο σου· και αν δεν μπορείς να ελεήσεις, μίλησε τουλάχιστον ως αμαρτωλός· και αν δεν είσαι ειρηνοποιός, μη γίνεσαι τουλάχιστον φιλοτάραχος· και αν δεν υπάρχουν ικανός και έμπειρος, γίνε ακούραστος στο φρόνημα· και αν δεν είσαι νικητής, μη υπερηφανεύεσαι μπροστά στους αίτιους και υπεύθυνους· και αν δεν μπορείς να φράξεις το στόμα εκείνου του κατηγορεί τον αδελφό του, φύλαξε τουλάχιστον το δικό σου, και μη συμφωνήσεις μαζί του.

Γνώριζε καλά, ὅτι αν βγει ἀπὸ σένα φωτιά, και κάψει ολοκληρωτικά τους ἄλλους, τις καμένες ψυχές θα τις ζητήσει ο Θεός ἀπὸ τα χέρια σου· και αν δεν βάλεις εσύ την φωτιά, ἀλλὰ συνεργεῖς με αὐτόν που την ἀνάβει, και χαίρεσαι γι' αὐτό, θα εἶσαι συμμέτοχος στο κακό που ἐγινε την ἡμέρα της κρίσεως. Αν ἀγαπᾶς την πραότητα, να εἰρηνεύεις με τον εαυτό σου· και αν ἀξιωθεῖς την εἰρήνη, θα χαίρεσαι σε κάθε περίπτωση. Ζήτησε φρονιμάδα, και ὄχι χρυσό. Ντύσου την ταπείνωση, και ὄχι το βυσσινὶ φόρεμα των βασιλιάδων. Ἀπόκτησε την εἰρήνη, και ὄχι κοσμική βασιλεία.

Δεν εἶναι φρόνιμος αὐτός που δεν ἔχει ταπείνωση· και ὅποιος δεν ἔχει ταπείνωση δεν θα σκεφτεῖ ποτέ σωστά. Δεν εἶναι ταπεινόφρονας ὅποιος δεν εἶναι εἰρηνικός·

και όποιος δεν είναι ειρηνικός, δεν είναι ούτε ταπεινόφρονας· και όταν δεν είναι κάποιος ειρηνικός, δεν θα χαρεί ποτέ του. Σε όλους τους δρόμους των αρετών στους οποίους περιπατούν οι άνθρωποι στον κόσμο, δεν βρίσκουν ειρήνη, αν δεν πλησιάσουν πρώτα στην ελπίδα του Θεού· επειδή η καρδιά δεν ειρηνεύει από τους κόπους και τα εμπόδια έως ότου δεν αποκτήσει την ελπίδα· όταν όμως την αποκτήσει, τότε θα ειρηνεύσει, και θα χαρεί· και αυτό είναι εκείνο που είπε το προσκυνημένο στόμα του Χριστού· «ελάτε σε μένα όλοι οι κουρασμένοι και οι φορτωμένοι, και εγώ θα σας αναπαύσω»· πλησίασε, λέει, σε μένα, και αναπαύεσαι από τον κόπο και τον φόβο.

Η ελπίδα στον Θεό αναπτερώνει την καρδιά, ο φόβος όμως της κολάσεως την συντρίβει. Το φως του διάνοιας γεννά την πίστη, και η πίστη γεννά την παρηγοριά της ελπίδας, και η ελπίδα στερεώνει την καρδιά. Η πίστη είναι η φανέρωση της σύνεσης, και όταν σκοτιστεί η διάνοια, κρύβεται η πίστη, και τότε μας κυριεύει ο φόβος, και μας κόβει την ελπίδα. Η πίστη που προέρχεται από την μάθηση (την διδασκαλία), δεν ελευθερώνει τον άνθρωπο από την υπερηφάνεια και τον δισταγμό, αλλά η πίστη που φανερώνεται από την φρονιμάδα, και ανατέλλει από την γνώση και την κατανόηση (την εμπειρία), και γι' αυτό λέγεται επίγνωση (ολοκληρωμένη γνώση) και φανέρωση της αλήθειας. Έως ότου να γνωρίσει ο νους τον Θεό, και με την επίγνωση να τον καταλάβει ως Θεό, δεν αγγίζει ο φόβος την καρδιά. Όταν μας παραχωρηθεί και πέσουμε σε σκότιση, ώσπου να ταπεινωθούμε, μας συμβαίνει να φοβόμαστε, για να οδηγηθούμε στην ταπείνωση και την μετάνοια.

Ο Υιός του Θεού υπέμεινε τον σταυρό για μάς· ας έχουμε λοιπόν εμείς οι αμαρτωλοί θάρρος στην μετάνοια· διότι αν μόνο το σχήμα της μετάνοιας μετέβαλε την οργή του Θεού τον καιρό του βασιλιά Αχαάβ, πόσο περισσότερο δεν θα εξιλεώσει αμέσως τον Θεό η αληθινή μας μετάνοια; και αν το σχήμα μόνο της ταπείνωσης επέστρεψε πίσω την οργή του Θεού από εκείνον, του οποίου η μετάνοια δεν ήταν αληθινή, πόσο περισσότερο δεν θα την πάρει πίσω αυτήν αμέσως από μάς; αρκεί η λύπη της διάνοιας μας από κάθε άλλη σωματική εργασία.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος λέει, ότι υπάρχει ναός της θείας χάρης εκείνος που θυμάται πάντα τον Θεό, και μεριμνά για την κρίση του· και τι άλλο είναι η μέριμνα της κρίσης του Θεού, παρά το να ζητεί κάποιος πάντοτε να απολαύσει την αιώνια ανάπαυση, και να λυπάται συνέχεια, γιατί δεν μπορεί να φτάσει στην τελειότητα εξ' αιτίας της ασθένειας της φύσης του και η παντοτινή αυτή λύπη είναι το να βαστάζει στην ψυχή του την συνεχή ενθύμηση του Θεού, όπως είπε ο άγιος Βασίλειος. Αμετεώριστη ευχή είναι εκείνη που προξενεί στην ψυχή καθαρή την έννοια του Θεού· και κατοίκηση του Θεού στην καρδιά είναι το να έχει κάποιος μέσα του την ενθύμηση του Θεού, και με αυτόν τον τρόπο γινόμαστε ναός του

Θεού· αυτό δεν είναι φροντίδα και μέριμνα συντριμμένης καρδιάς για την ετοιμασία της ανάστασης; Στο Θεό μας δόξα στους αιώνες. Αμήν.

ΑΓ. ΙΣΑΑΚ ΣΥΡΟΥ, ΑΣΚΗΤΙΚΑ

Πηγή: ΟΟΔΕ